

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

 О. Б. Жильцов

 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аудит і оцінювання управлінської діяльності

Спеціальність 8.18010020 «Управління навчальним закладом»

Інститут суспільства

2014-2015 навчальний рік

КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-
методичної та
навчальної роботи

_____ О. Б.
Жильцов

_____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аудит і оцінювання управлінської діяльності

Спеціальність 8.18010020 «Управління навчальним закладом»

Інститут суспільства

2014-2015 навчальний рік

Робоча навчальна програма **Аудит і оцінювання управлінської діяльності** для студентів галузі знань , спеціальності 8.18010020 «Управління навчальним закладом».

Розробник: Панченко Алла Гнатівна, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри державного управління та управління освітою.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри державного управління та управління освітою Інституту суспільства

Протокол від «03» вересня 2014 року № 1.

Завідувач кафедри

державного управління та управління освітою _____ Т. В.
Поспєлова

Зміст

Пояснювальна записка.....	5
Структура програми навчальної дисципліни.....	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
III. Програма	
Змістовний модуль I. Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ.....	9
Змістовний модуль II. Моніторинг якості освіти.....	16
IV. Навчально-методична карта дисципліни	19
V. Завдання для самостійної роботи.....	20
Карта самостійної роботи	22
VI. Індивідуальне навчально – дослідне завдання	23
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	27
VIII. Методи навчання.....	30
IX. Методичне забезпечення курсу.....	30
X. Питання до ПМК	31
XI. Рекомендована література.....	49

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Аудит і оцінювання управлінської діяльності» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою управління навчальним закладом на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності 8.000009 «Управління навчальним закладом» заочної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (Лист №1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямків (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Аудит і оцінювання управлінської діяльності», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання його навчальних досягнень.

Вивчення дисципліни «Аудит і оцінювання управлінської діяльності» передбачає розв'язання низки *завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, а саме: управління контрольно-аналітичною діяльністю керівників навчальних закладів (НЗ), зокрема, сутність і особливості проведення внутрішньошкільного контролю; організації моніторингових досліджень навчально-виховного процесу НЗ; здійснення експертних оцінювань діяльності НЗ та педагогічних працівників. Формування умінь керівників навчальних закладів впроваджувати в діяльність освітніх організацій передові технології управління.

Мета курсу – формування професійних компетенцій керівника навчального закладу для забезпечення комплексного моніторингу якості освіти, ефективного здійснення контрольно-аналітичної діяльності у навчальному закладі.

Для досягнення визначеної мети в процесі викладання курсу «Аудит і оцінювання управлінської діяльності» необхідно вирішити такі **завдання**:
– *систематизувати знання* щодо:

- теоретичних основ створення системи контрольно-аналітичної діяльності керівника НЗ;
- технологізації управлінської діяльності керівника НЗ;
- педагогічного аналізу як функції внутрішньошкільного контролю;
- основних понять та сутності якості освіти;
- основ сучасного моніторингу якості освітніх послуг, його видів, напрямів та методів сучасного моніторингу якості освіти;

- специфіки організації тестування та ЗНО як інструментів моніторингу якості у НЗ.

– *сформувати вміння:*

- використовувати форми, методи і технології проведення контролю у практичній діяльності керівника НЗ;
- розробляти алгоритми проведення педагогічного аналізу аспектів навчально-виховного процесу НЗ;
- оформляти результати внутрішньошкільного контролю за навчально-виховним процесом у НЗ;
- ідентифікувати види моніторингів якості освіти;
- використовувати методи моніторингу у професійній діяльності керівника НЗ;
- забезпечувати організацію моніторингу якості освіти у НЗ.

Підвищенню ефективності семінарських та практичних занять сприятиме передбачене програмою виконання самостійного творчого завдання у дистанційному форматі з актуальних проблем використання міжнародного досвіду проведення моніторингових досліджень якості освіти, удосконалення контрольної-аналітичної діяльності керівника НЗ, здійснення технологізації управлінської діяльності керівників НЗ.

Під час семінарських, практичних занять та індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи *студенти набувають умінь та навички:*

- аналізувати аспекти управлінської діяльності;
- використовувати передові технології управління;
- використовувати методи моніторингу у професійній діяльності керівника НЗ;
- забезпечувати організацію моніторингу якості освіти у НЗ;
- розробляти алгоритми проведення педагогічного аналізу аспектів навчально-виховного процесу НЗ;
- використовувати форми, методи і технології проведення контролю у практичній діяльності керівника НЗ;
- використовувати вміння проводити самоаналіз власної професійної діяльності.

Кількість годин, відведених навчальним закладом на вивчення дисципліни становить 90 год., із них: лекцій – 4 год., семінарські заняття – 2 год., практичні заняття – 2 год., підсумковий модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 78 год.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Аудит і оцінювання управлінської діяльності» завершується складанням підсумкового модульного контролю (ПМК).

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування компетентнісних якостей керівника навчального закладу в системі освіти щодо проведення аудиту та оцінювання управлінської діяльності.

Курс – 1	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: – 2,5 кредитів Змістові модулі – 2 модулі Загальний обсяг дисципліни: – 90 годин	Шифр та назва спеціальності: 8.000009 – Управління навчальним закладом Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр	Нормативна Рік підготовки: 1 Семестр II Аудиторні заняття: 12 годин, з них • лекції (теоретична підготовка) – 4 години • семінарські заняття – 2 години • практичні заняття – 2 години • модульний контроль – 4 години Самостійна робота – 78години Форма підсумкового контролю: ПМК

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№	Назва теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудит.	Лек.	Практ.	Сем.	Інд. роб.	Підсумк контроль	Сам. роб.
Змістовний модуль I									
Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ									
1	Сутність внутрішньошкільного контролю як основної функції управління НЗ	16	2	1	0.5			0.5	14
2	Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю	14	2	0.5		1		0.5	12
3	Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю	14	2	0.5	0.5			1	12
	Разом	44	6	2	1	1		2	38
Змістовий модуль II									
Моніторинг якості освіти									
4	Якість освіти: основні поняття та сутність	16	2	1		0.5		0.5	14
5	Моніторинг. Класифікація видів та напрямів моніторингу. Методи моніторингових досліджень	16	2	0.5	1			0.5	14
6	Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти	14	2	0.5		0.5		1	12
	Разом	46	6	2	1	1		2	40
	Разом за навчальним планом	90	12	4	2	2		4	78

III. Програма

Змістовний модуль I

Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ

Лекція 1.

Тема лекції: Сутність внутрішньошкільного контролю як основної функції управління НЗ (1 год.)

Сутність контролю як основної функції управління. Поєднання функції внутрішньошкільного контролю з діагностичною, коригуючою, регулюючою функціями управлінського циклу. Внутрішньошкільний контроль як управлінська послуга керівника НЗ.

Принципи внутрішньошкільного контролю у сфері управління закладом освіти: публічності, орієнтації контролю на майбутнє, ефективності, наявності нормативів і стандартів, комплексності, системності, об'єктивності, компетентності, дієвості, гласності, паралельних повноважень, зворотного зв'язку тощо. Вимоги до проведення внутрішньошкільного контролю.

Об'єкти та предмети внутрішньошкільного контролю. Класифікація форм внутрішньошкільного контролю. Планування контролю.

Технологізація управлінської діяльності керівника НЗ.

Основні поняття теми: функції управління, контроль, внутрішньошкільний контроль, технологізація управлінської діяльності.

Практичне заняття 1.

Тема: Розробка алгоритму технологізації контрольно-аналітичної діяльності керівника НЗ (0.5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Розкрити сутність понять «контроль», «внутрішньошкільний контроль».
2. Обґрунтувати принципи внутрішньошкільного контролю у сфері управління закладом освіти.
3. На основі власного досвіду розробіть алгоритм контрольно-аналітичної діяльності керівника НЗ.
4. Стисло опишіть етапи проведення внутрішньошкільного контролю у НЗ.
5. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.

II. Обговорення в творчих групах.

III. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Берега В.В. Социально-адекватный менеджмент / В поисках новой парадигмы. Монография. – Издат. центр «Академия», 2001. – 272с.

2. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
3. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера. /За ред. Романа Дяківа. К.: Міжнародна економічна фундація. 2002. с. 303.
4. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. –К.:ДАККО, 1999. -303 с.
6. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
7. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е.А. Ананькина, С.В. Данилочкин, Н.Г. Данилочкина й др.; Под ред. Н.Г. Данилочкиной. М.: Аудит, 1999. 70 с..
8. На допомогу менеджеру освіти. Частина VIII. Сучасний керівник навчального закладу – менеджер освіти. – Тернопіль: Астон, 2003. – 344 с.
9. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4ч. – Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. – Ч. 1. – 144 с.
10. Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. — К.: Школяр, 1995. — с. 61-71.
11. Рабченко Т. Технологізація управлінської діяльності в сучасному навчальному закладі./ Управління освітою. № 3, 2007. с. 20-24.
12. Самофалов С. П. Контролінг у системі корпоративного управління. Науковий вісник. ДАСОА, 2003, № 1.
13. Сухарева Л. А., Петренко С. Н. Контроллинг – Основа управления бизнесом. – К.: Ольга, Ника-Центр, 2002. с. 11-12.
14. Хриков Є. Внутрішньшкільний контроль // Рідна школа. — 1996. — № 5-6.
15. Селевко Г.К. Технологии внутришкольного управления. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 208 с. (Серия «Энциклопедия образовательных технологий»)

Додаткові джерела:

16. Андрушкін Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту. — Львів: Світ, 1995. — 296 с.
17. Закон України про освіту // Законодавчі акти України з питань освіти. – К. : Парламент. вид-во, 2004. – С. 21–52.
18. Закон України «Про загальну середню освіту». – К. : Парламент. вид-во, 2004. – С. 78–105.
19. Мороз І.В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. — Освіта України, 2006. – 144 с.
20. Оношків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. — 3-є видання, доповнене і перероблене. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, — 176 с.
21. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. – 286 с.

Лекція 2.

Тема лекції: Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю (0.5 год.)

Поняття про якість та основні підходи до її визначення. Роль інформаційної системи у забезпеченні якості діяльності НЗ.

Основні завдання внутрішньошкільного контролю. Здійснення контролю за виконанням нормативних, директивних документів, навчальних програм, веденням шкільної документації. Організація контролю за якістю навчальних досягнень учнів. Вивчення стану викладання основ наук. контроль за організацією виховної роботи у НЗ.

Сутність педагогічного аналізу як функції внутрішньошкільного контролю. Залежність технології педагогічного аналізу від мети управління. Форми педагогічного аналізу: за метою його здійснення, за змістом, за об'єктами діяльності, за обсягом діяльності. Загальна орієнтовна схема аналізу уроку. Види і типи аналізу уроку.

Основні поняття теми: якість, інформаційне забезпечення, інформаційно-аналітична діяльність, аналіз діяльності; педагогічний аналіз.

Семінарське заняття 1.

Тема: Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю (1 год.)

I. Теоретична частина.

1. Які методи Ви використовуєте у своїй практичній діяльності для створення інформаційної бази діяльності НЗ?

2. Які методи Ви використовуєте для вивчення системи роботи вчителя?

3. Які види педагогічного аналізу найдоцільніше використовувати для аналізу організації методичної роботи у Вашому НЗ?

II. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Берега В.В. Социально-адекватный менеджмент / В поисках новой парадигмы. Монография. – . Издат. центр «Академия», 2001. – 272с.
2. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
3. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. –К.:ДАККО, 1999. -303 с.
5. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
6. На допомогу менеджеру освіти. Частина VIII. Сучасний керівник навчального закладу – менеджер освіти. – Тернопіль: Астон, 2003. – 344 с.

7. Наказ Міністерства освіти і науки України. Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів. № 240 від 23 червня 2000 р.
8. Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. — К.: Школяр, 1995. — с. 61-71.
9. Рабченко Т. Технологізація управлінської діяльності в сучасному навчальному закладі./ Управління освітою. № 3, 2007. с. 20-24.
10. Хриков Є. Внутрішньшкільний контроль // Рідна школа. — 1996. — № 5-6.
11. Наказ Міністерства освіти і науки України. Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти. № 1/9 – 318 від 03.07.2002.р.
12. Селевко Г.К. Технологии внутришкольного управления. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 208 с. (Серия «Энциклопедия образовательных технологий»)

Додаткові джерела:

13. Андрушкін Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. — Львів: Світ, 1995. — 296 с.
14. Закон України «Про загальну середню освіту». — К. : Парламент. вид-во, 2004. — С. 78–105.
15. Круцило О. Атестація педагогічних працівників : Метод. Посіб. / О. Круцило, В. Захарчук. — К. : Шк.. світ, 2006. — 176 с.
16. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. — Освіта України, 2006. — 144 с.
17. Оношків З. М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. — 3-е видання, доповнене і перероблене. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, — 176 с.
18. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. — 286 с

Лекція 3.

Тема лекції: Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю (0,5 год.)

Ведення ділової документації у НЗ. Оформлення «Книги наслідків внутрішньошкільного контролю».

Розробка циклограми внутрішньошкільного контролю. Планування контрольно-аналітичної діяльності у НЗ на поточний навчальний рік. Підведення результатів внутрішньошкільного контролю.

Вимоги до внутрішньошкільного контролю під час вивчення системи роботи педагогів. Проведення внутрішньошкільного контролю в період атестації НЗ. Оформлення атестаційних матеріалів за результатами внутрішньошкільного контролю.

Експертне оцінювання діяльності НЗ. Експертиза організації роботи з педагогічними кадрами. Експертне оцінювання результатів навчально-виховного процесу у НЗ.

Основні поняття теми: ділова документація, система роботи педагога, циклограма, атестаційні матеріали, експертиза, діяльність, результат.

Практичне заняття 2.

Тема: Експертне оцінювання діяльності НЗ (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Експертне оцінювання як вид управлінської діяльності керівників і педагогів НЗ.

2. Стимулююча функція експертизи результатів діяльності НЗ: суть і характерні ознаки.

3. На досвіді основі власного розробити орієнтовну програму проведення експертизи результатів навчальної діяльності учнів.

4. Визначити критерії і технологію експертного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

5. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.

II. Обговорення в творчих групах.

III. Навчальна дискусія

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Берега В.В. Социально-адекватный менеджмент / В поисках новой парадигмы. Монография. – . Издат. центр «Академия», 2001. – 272с.

2. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.

3. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.

4. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. –К.:ДАККО, 1999. -303 с.

5. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
6. На допомогу менеджеру освіти. Частина VIII. Сучасний керівник навчального закладу – менеджер освіти. – Тернопіль: Астон, 2003. – 344 с.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України. Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів. № 240 від 23 червня 2000 р.
8. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4ч. – Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. – Ч. 1. – 144 с.
9. Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. — К.: Школяр, 1995. — с. 61-71.
10. Рабченко Т. Технологізація управлінської діяльності в сучасному навчальному закладі./ Управління освітою. № 3, 2007. с. 20-24.
11. Хриков Є. Внутрішньошкільний контроль // Рідна школа. — 1996. — № 5-6.
12. Наказ Міністерства освіти і науки України. Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти. № 1/9 – 318 від 03.07.2002.р.
13. Селевко Г.К. Технологии внутришкольного управления. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 208 с. (Серия «Энциклопедия образовательных технологий»)

Додаткові джерела:

14. Андрушкін Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. — Львів: Світ, 1995. — 296 с.
15. Круцило О. Атестація педагогічних працівників : Метод. Посіб. / О. Круцило, В. Захарчук. — К. : Шк.. світ, 2006. — 176 с.
16. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. — Освіта України, 2006. — 144 с.
17. Оношків З. М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. — 3-е видання, доповнене і перероблене. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, — 176 с.
18. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. – 286 с.

Змістовний модуль II. Моніторинг якості освіти Лекція 4.

Тема лекції: Якість освіти: основні поняття та сутність (1 год.)

Сутність поняття якості освіти. Складові (компоненти) якості освіти. Показники якості загальної середньої освіти. Система управління якістю освіти. Управління якістю діяльності НЗ. Компоненти якості діяльності НЗ.

Визначення рівня якості освіти конкретного НЗ.

Міжнародні дослідження якості знань.

Основні поняття теми: якість освіти, якість освітніх послуг, управління якістю освіти.

Семінарське заняття 2

Тема. Визначення рівня якості освіти НЗ (0.5 год.)

I. Теоретична частина

1. Як Ви розумієте поняття «якість освіти»?
2. За якими критеріями Ви визначаєте якість освітніх послуг Вашого НЗ?
3. Як, на Вашу думку, можна управляти якістю освіти?

II. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
2. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти / Педагогіка і психологія: Науково-теоретичний та інформаційний журнал. – 2005. – № 1. – С .5-12.
4. Моніторинг стандартів освіти / За ред. Альберта Тайджмана і Т. Невіла Послтвейта. – Львів: Літопис, 2003. – 328 с.
5. Основи педагогічного оцінювання. / За заг. ред. І. Булах – К.: Майстер-клас, 2005. – 96 с.

Додаткові джерела:

6. Матеріали до доповіді Міністра освіти і науки України С.М. Ніколаєнка на підсумкової колегії Міністерства освіти і науки з питання «Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства» м. Харків 1-2 березня 2007 рік.
7. Ніколаєнко С.М. Освіта в інноваційному поступі суспільства. – К.: Знання, 2006. – 207 с.
8. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. – 286 с.

9. Чміль А. Принципи формування системи управління якістю вищої освіти в умовах реформування // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 75-76.

Лекція 5.

Тема лекції: Моніторинг. Класифікація видів та напрямів моніторингу. Методи моніторингових досліджень. (0,5 год.)

Моніторинг. Освітній моніторинг. Мета освітнього моніторингу. Принципи освітнього моніторингу. Оцінювання як інструмент якості освіти. Наслідки освітнього моніторингу.

Рівні моніторингових досліджень: індивідуальний, внутрішньошкільний, локальний, міський, районний, регіональний, державний, міжнародний.

Міжнародні дослідження якості знань, їх мета, завдання, методи, зміст і види.

Національна система моніторингового дослідження якості освіти. Програма розвитку столичної освіти та шляхи її реалізації.

Функції моніторингу. Класифікація видів моніторингу. Напрямки і параметри моніторингових досліджень. Методи моніторингових досліджень. Алгоритм запровадження моніторингу у навчально-виховний процес.

Основні поняття теми: моніторинг, освітній моніторинг, якість знань, міжнародні дослідження якості знань.

Практичне заняття 3.

Тема: Впровадження моніторингу в навчально-виховний процес (1 год.)

План заняття:

- I. Завдання для виконання
 1. Оберіть напрямки моніторингу якості освіти.
 2. Оберіть один із параметрів цього напрямку.
 3. Опишіть алгоритм впровадження моніторингу цього параметру обраного напрямку дослідження.
 4. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.
- II. Обговорення в творчих групах.
- III. Навчальна дискусія.

Рекомендована література

Основні джерела:

1. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Лукіна Т.О., Патрикеева О.О. Моніторинг якості освіти: теорія та практика. – К.: Вид-во «Плеяди», 2005. – 112 с. – (Відкритий урок. Методична робота. Вип.1-2).
3. Моніторинг стандартів освіти / За ред. Альберта Тайджмана і Т. Невіла Послтвейта. – Львів: Літопис, 2003. – 328 с.
4. Моніторинг у ЗНЗ / Упоряд. М. Голубенко. – К.: Шк. світ, 2007. – 128 с.

5. Основи педагогічного оцінювання. / За заг. ред. І. Булах – К.: Майстер-клас, 2005. – 96 с.
6. Офіційний звіт про проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників загальноосвітніх навчальних закладів України в 2008 р // Вісник ТІМО (Спецвипуск № 7-8, 2008) Тестування і моніторинг в освіті, 78 с.

Додаткові джерела:

7. Єльнікова Г., Марчок О. Моніторинг розвитку громадсько-активної школи. // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 63–64.
8. Матеріали до доповіді Міністра освіти і науки України С.М. Ніколаєнка на підсумковій колегії Міністерства освіти і науки з питання «Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства» м. Харків 1-2 березня 2007 рік.
9. Покроєва Л. Моніторинг якості постдипломної освіти // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 25-27.

Лекція 6.

Тема лекції: Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (0.5 год.)

Оцінювання та вимірювання. Ознаки якісного оцінювання. Мета проведення зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) навчальних досягнень випускників. Світовий та вітчизняний досвід проведення ЗНО. Метод тестування. Тестологія. Валідність. Статистичні дані та результати проведення ЗНО.

Основні поняття теми: оцінювання, вимірювання, кваліметрія, зовнішнє незалежне оцінювання, тестування, тест, тестологія, валідність.

Семінарське заняття 3.

Тема. Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (0,5 год.)

I. Теоретична частина

1. За допомогою якого інструментарію можна здійснити заміри за показниками якості освіти?
2. Як вплинуло ЗНО на освітній процес у Вашому навчальному закладі?
3. Чи можна, на Вашу думку, вважати результати ЗНО показником якості освіти у Вашому навчальному закладі?

II. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела:

1. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти / Педагогіка і психологія: Науково-теоретичний та інформаційний журнал. – 2005. – № 1. – С. 5-12.

2. Моніторинг стандартів освіти / За ред. Альберта Тайджмана і Т. Невіла Послтвейта. – Львів: Літопис, 2003. – 328 с.
3. Основи педагогічного оцінювання. / За заг. ред. І. Булах – К.: Майстер-клас, 2005. – 96 с.
4. Офіційний звіт про проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників загальноосвітніх навчальних закладів України в 2008 р // Вісник ТІМО (Спецвипуск № 7-8, 2008) Тестування і моніторинг в освіті, 78 с.

Додаткові джерела:

5. Єльнікова Г., Марчок О. Моніторинг розвитку громадсько-активної школи.//Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 63–64.
6. Матеріали до доповіді Міністра освіти і науки України С.М. Ніколаєнка на підсумкової колегії Міністерства освіти і науки з питання «Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства» м. Харків 1-2 березня 2007 рік.
7. Ніколаєнко С.М. Освіта в інноваційному поступі суспільства. – К.: Знання, 2006. – 207 с.
8. Покроєва Л. Моніторинг якості постдипломної освіти // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 25-27.

Разом: 90 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 2 год., семінарські заняття – 2 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 78 год.

модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 78 год.

Тиждень							
Модулі	Змістовий модуль І			Змістовий модуль ІІ			
Назва модуля	Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ			Моніторинг якості освіти			
Кількість балів за модуль	30 балів			30 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	
Дати							
Теми лекцій	Сутність внутрішньо шкільного контролю як основної функції управління НЗ	Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю	Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю	Якість освіти: основні поняття та сутність	Моніторинг. Класифікація видів та напрямів моніторингу. Методи моніторингових досліджень	Тестування та ЗНЗ як інструмент моніторингу якості освіти	
Теми практичних та семінарських занять	Практичне заняття 1. Розробка алгоритму технологізації контрольно-аналітичної діяльності НЗ (2 бали)	Семінарське заняття 1. Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю (2 бали)	Практичне заняття 2. Експертне оцінювання діяльності НЗ (1 бал)	Семінарське заняття 2. Визначення рівня якості освіти (1 бал)	Практичне заняття 3. Впровадження моніторингу в навально-виховний процес (2 бали)	Семінарське заняття 3 Тестування та ЗНО як інструмент яксті освіти (21бали.)	
Самостійна робота	Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	
ІНДЗ	30 балів			30 балів			
Види поточного контролю	Тестування (2 бали)			Тестування (2 бали)			
Підсумковий контроль	ПМК (творча робота) (40 балів)						

V. Завдання для самостійної роботи

Змістовний модуль I Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ

Тема 1. Сутність внутрішньошкільного контролю як основної функції управління НЗ (14 год.)

1. Розкрити сутність контролю як основної функції управління – 3 год.
2. Визначити основні етапи проведення внутрішньошкільного контролю – 2 год.
3. Описати внутрішньошкільний контроль як управлінську послугу керівника НЗ – 3 год.
4. Обґрунтувати принципи внутрішньошкільного контролю у сфері управління НЗ – 3 год.
5. Розробити алгоритм контрольно-аналітичної діяльності керівника НЗ – 3 год.

Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю (12 год.)

1. Розкрити роль інформаційної системи у забезпеченні якості діяльності НЗ – 3 год.
2. Описати організація контролю за якістю навчальних досягнень учнів – 3 год.
3. Розробити програму вивчення стану викладання основ наук. контроль за організацією виховної роботи у НЗ – 3 год.
4. Охарактеризувати педагогічний аналіз як функцію внутрішньошкільного контролю – 3 год.

Тема 3. Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю (12 год.)

1. Розробити циклограму внутрішньошкільного контролю – 3 год.
2. Визначити вимоги до внутрішньошкільного контролю під час вивчення системи – 3 год.
3. Описати процес оформлення атестаційних матеріалів за результатами внутрішньошкільного контролю – 3 год.
4. Обґрунтувати суть експертного оцінювання діяльності НЗ – 3 год.

Змістовий модуль II. Моніторинг якості освіти

Тема 4. Якість освіти: основні поняття та сутність (14 год.)

1. Обґрунтувати сутність поняття якості освіти – 3 год.
2. Визначити складові якості освіти – 2 год.
3. Окреслити напрями управління якістю діяльності НЗ – 3 год.

4. Описати методи визначення рівня якості освіти конкретного НЗ – 3 год.
5. Розробити напрями проведення моніторингу якості навчальних досягнень учнів – 3 год.

Тема 5. Моніторинг. Класифікація видів та напрямів моніторингу. Методи моніторингових досліджень (14 год.)

1. Обґрунтувати сутність понять «моніторинг», «освітній моніторинг» – 3 год.
2. Описати принципи освітнього моніторингу – 3 год.
3. Визначити методи оцінювання навчальних досягнень учнів – 3 год.
4. Описати рівні моніторингових досліджень – 2 год.
5. Розробити технологічну карту оцінювання професійної діяльності вчителя – 3 год.

Тема 6. Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (12 год.)

1. Опишіть алгоритм впровадження моніторингу навчальних досягнень учнів у НЗ – 3 год.
2. Розробити програму проведення моніторингових досліджень у НЗ – 3 год.
3. Обґрунтувати сутність оцінювання та вимірювання управлінської діяльності у НЗ – 3 год.
4. Описати інструментарій за допомогою якого можна здійснити заміри показників якості освіти – 3 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і перелік виконання самостійної роботи студентами, подано у таблиці.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль до теми курсу	Академічний контроль	Бали	
Змістовний модуль І. Контрольно-аналітична діяльність керівника НЗ			
Тема 1. Сутність внутрішньошкільного контролю як основної функції управління НЗ (14 год.)	Практичне заняття, тестування	2	
Тема 2. Інформаційно-аналітичне забезпечення внутрішньошкільного контролю. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю (12 год.)	семінарське заняття, тестування	4	
Тема 3. Оформлення результатів внутрішньошкільного контролю (12 год.)	семінарське заняття, тестування	2	
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	15+7	
Змістовий модуль ІІ. Моніторинг якості освіти			
Тема 4. Якість освіти: основні поняття та сутність (14 год.)	Практичне заняття, тестування	3	
Тема 5. Моніторинг. Класифікація видів та напрямів моніторингу. Методи моніторингових досліджень (14 год.)	Семінарське заняття тестування	2	
Тема 6. Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (12 год.)	Практичне заняття, тестування	3	
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	15+7	
Разом 78 год.	Разом 60 балів		

VI. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуально навчально-дослідне завдання є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентом ІНДЗ та перевіркою його викладачем у дистанційному форматі.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Менеджмент організації» – це вид навчально-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини або повного програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських та практичних занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види самостійних індивідуальних робіт студента, вимоги до них та критерії оцінювання

- Конспект із теми (модуля) за заданим планом – повинна бути визначена мета, завдання і висновок законспектованого матеріалу – (5 балів).
- Конспект із теми (модуля) за планом, розробленим студентом – повинна бути визначена мета, завдання, висновок і джерела інформації законспектованого матеріалу – (8 балів).
- Повідомлення із теми, рекомендованої викладачем – повинно бути оформлене у тезах, визначені завдання, висновки, джерела інформації – (10 балів).
- Повідомлення із теми, обраної студентом самостійно – повинно бути оформлене у тезах із зазначенням актуальності, мети, містити висновки та джерела інформації – (15 балів).
- Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – викладене структуровано у формі реферату, визначена актуальність, мета, об'єкт, предмет, завдання і методи дослідження, висновки та джерела інформації – (30 балів).
- Практичне завдання: проведення діагностики вхідного та вихідного стану елементів системи діяльності навчального закладу з урахуванням корекції діяльності – (30 балів);
- Індивідуальне творче завдання «Елементи та технології конкурентоспроможності НЗ» – (30 балів).

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату: зміст, вступ – у якому визначена актуальність та мета теми, визначені об’єкт та предмет, завдання та методи дослідження. Основна частина складається із двох розділів: історія дослідження предметної теми і дослідження студента. Кожен розділ завершується висновками, а вся робота загальними висновками. Завдання може заповнюватись ілюстрованим матеріалом, який вноситься в додатки. Хід дослідження підтверджується джерелами інформації, що вказуються у списку використаних джерел.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у таблицях.

Критерії оцінювання ІНДЗ у формі реферату

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Обґрунтування актуальності, формування мети, визначення об’єкту, предмету, завдань та методів дослідження	4 бали
2	Складання плану виконання ІНДЗ	2 бали
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Логічне викладення фактів, ідей, результатів дослідження. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку питання	10 балів
4	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	10 балів
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (при їх наявності), список використаних джерел	2 бали
	Разом	30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ у формі реферату

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною шкалою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	20-25	Добре
Середній	14-19	Задовільно
Низький	Нижче 13	Незадовільно

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни «Аудит і оцінювання управлінської діяльності»

1. Суть педагогічної технології.
2. Роль управлінських систем у розвитку суспільства.
3. Сутність контролю як основної функції управління.
4. Внутрішньошкільний контроль як управлінська послуга керівника НЗ.

5. Особливості, функції, завдання внутрішньошкільного контролю.
6. Види внутрішньошкільного контролю.
7. Реалізація принципів внутрішньошкільного.
8. Особливості організації внутрішньошкільного контролю у НЗ.
9. Варіативність технологій спостереження та аналізу навчально-виховної діяльності у НЗ.
10. Технології здійснення системного контролю у НЗ.
11. Спостереження та аналіз управлінської діяльності у НЗ.
12. Технології аналізу та оцінювання ефективності науково-методичної роботи у НЗ.
13. Вплив керуючої підсистеми ЗНЗ на якість навчального процесу.
14. Управлінська система контрольно-аналітичної діяльності керівника НЗ.
15. методи вивчення системи роботи вчителя.
16. Педагогічний аналіз як функція внутрішньошкільного контролю.
17. Аналіз різних типів уроків.
18. Об'єкти та предмети внутрішньошкільного контролю.
19. Класифікація форм внутрішньошкільного контролю.
20. Планування контролю.
21. Технологізація управлінської діяльності керівника НЗ.
22. Роль інформаційної системи у забезпеченні якості діяльності НЗ.
23. Здійснення контролю за виконанням нормативних, директивних документів, навчальних програм, веденням шкільної документації.
24. Організація контролю за якістю навчальних досягнень учнів.
25. Вивчення стану викладання основ наук.
26. Контроль за організацією виховної роботи у НЗ.
27. Технологізація управлінської діяльності в сучасному навчальному закладі.
28. Оформлення «Книги наслідків внутрішньошкільного контролю».
29. Розробка циклограми внутрішньошкільного контролю.
30. Планування контрольно-аналітичної діяльності у НЗ на поточний навчальний рік.
31. Підведення результатів внутрішньошкільного контролю.
32. Вимоги до внутрішньошкільного контролю під час вивчення системи роботи педагогів.
33. Проведення внутрішньошкільного контролю в період атестації НЗ.
34. Оформлення атестаційних матеріалів за результатами внутрішньошкільного контролю.
35. Експертне оцінювання діяльності НЗ.
36. Експертиза організації роботи з педагогічними кадрами.
37. Експертне оцінювання результатів навчально-виховної діяльності у НЗ.
38. Моніторинг якості освіти.
39. Показники якості загальної середньої освіти.
40. Система управління якістю освіти.
41. Управління якістю діяльності НЗ. Компоненти якості діяльності НЗ.
42. Визначення рівня якості освіти конкретного НЗ.

43. Освітній моніторинг.
44. Оцінювання як інструмент якості освіти.
45. Рівні моніторингових досліджень:
46. Міжнародні дослідження якості знань, їх мета, завдання, методи, зміст і види.
47. Національна система моніторингового дослідження якості освіти.
48. Функції моніторингу.
49. Класифікація видів моніторингу.
50. Напрямки і параметри моніторингових досліджень.
51. Методи моніторингових досліджень.
52. Алгоритм запровадження моніторингу у навчально-виховний процес.
53. Оцінювання та вимірювання. Ознаки якісного оцінювання.
54. Світовий та вітчизняний досвід проведення ЗНО.
55. Метод тестування. Тестологія. Валідність.

VII. Система поточного і підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Менеджмент організації» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок: збільшення кількості підсумкових балів до 100 балів.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ зп	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
2	Відвідування практичних (семінарських, лаб.) занять	1	2	2	2	2
3	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5				
4	Робота на практик. (семінарськ.) занятті (в т.ч. доповідь, виступ, повідомл., дискусія)	10				
5	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30	1	30
6	Опрацювання фахових видань (в т.ч. першоджерел)	10				
7	Написання реферату	15				
8	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
9	Виконання тестового контролю, експрес-контроль	10	1	10	1	10
10	Творча робота (в т.ч. есе)	20				
	Макс. кількість балів за видами діяльності студента (МВ)			68		68

**Методика розрахунків
модульної і семестрової оцінок студента**

№ зп	Оцінка студента	Макс. оцінка	Модуль 1		Модуль 2	
1	Максимальна підсумкова модульна оцінка (ММ)			30		30
2	Фактична кількість балів студента за змістовими модулями (приклад) (ФБ)			50		55
3	Максимальна підсумкова семестрова модульна оцінка (МС)	60				
4	Залікова рейтингова оцінка (Е)	40				30
5	Підсумкова модульна оцінка студента $M = \Phi B / MB * MM$			22		24
6	Підсумкова семестрова мод. оцінка $C = \Sigma(\Phi B) / \Sigma(MB) * MC$					46
7	Підсумкова семестрова рейтингова оцінка $P = C + E$					76/C

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестове опитування.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у систему оцінювання ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університе ту	Оцінка за національною шкалою	
A	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов’язкового матеріалу	90 – 100 балів	відмінно	Зараховано
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов’язкового матеріалу	82 – 89 балів	добре	
C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів		
D	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю помилок	69 – 74 балів	задовільно	
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	60 – 68 балів		
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю перескладання за умови самостійного опрацювання	35 – 59 балів	незадовільно	Незараховано
F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34 балів		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульних контрольних робіт.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, психодіагностика, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. опорні конспекти лекцій;
2. навчальні посібники;
3. робоча навчальна програма;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
6. завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент організації».

Х. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль І.

1. *Із поданого переліку визначень поняття «контроль» оберіть те, що відповідає класичному підходу:*
 - ☐ Контроль – перевірка виконання завдань.
 - ☐ Контроль – реальна влада, зосередження прав управління об'єктом в одних руках.
 - ☐ Контроль – це постійне порівняння реальних результатів з нормативною базою.
 - ☐ Контроль – це виявлення недоліків у роботі підлеглих.
 - ☐ Точного визначення не існує.
2. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «контроль»:*
 - ☐ Діагностика.
 - ☐ Коригування.
 - ☐ Регулювання.
 - ☐ Аналіз.
3. *Із поданого переліку визначень поняття «контролінг» оберіть те, що відповідає класичному підходу:*
 - ☐ Контролінг – це облік і контроль в організації.
 - ☐ Контролінг – це синтез елементів обліку, аналізу, контролю, планування, реалізація яких забезпечує досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності організації.
4. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «контролінг»:*
 - ☐ Інструмент управління.
 - ☐ Передумова обробки інформації.
 - ☐ Забезпечує відповідною інформацією управлінців різного рівня.
5. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «головна мета внутрішньошкільного контролю»:*
 - ☐ Аналіз спільної діяльності учасників навчально-виховного процесу, виявлення утруднень та надання необхідної допомоги.
 - ☐ Виявити наявність і визначити характер відхилень.
 - ☐ Вивчити досвід з даної проблеми.
6. *Чи є вірним твердження, що контроль є невід'ємним елементом сутності будь-якої організації?*
 - ☐ Так.
 - ☐ Ні.
7. *Із поданого переліку оберіть об'єкти внутрішньошкільного контролю:*
 - ☐ Навчальний процес.
 - ☐ Виховний процес.
 - ☐ Методична робота.

- ☐ Наукова та експериментальна діяльність.
- ☐ Встановлення стандартів.

8. Встановіть відповідність між об'єктом контролю та його складовою:

Навчальний процес	Якість роботи класних керівників
Виховний процес	Рівень навчальних досягнень учнів
Умови навчально-виховного процесу	Результативність нововведень
Експериментальна діяльність	Охорона праці

9. Із поданого переліку оберіть те, що може бути предметом внутрішньошкільного контролю:

- ☐ Контроль за веденням шкільної документації.
- ☐ Контроль за виконанням державних законодавчих актів.
- ☐ Контроль за роботою щодо попередження травматизму.
- ☐ Контроль за станом викладання навчального предмету.

10. Із поданого переліку оберіть послідовність дій при організації будь-якого контролю:

- ☐ Визначення мети контролю.
- ☐ Складання плану контролю.
- ☐ Визначення об'єктів контролю.
- ☐ Педагогічний аналіз.
- ☐ Спостереження.
- ☐ Підготовка висновків.
- ☐ Доведення висновків і пропозицій до безпосередніх виконавців.

11. Встановіть правильну послідовність планування контролю:

- ☐ Сформулювати мету та завдання контролю.
- ☐ Визначити об'єкти та суб'єкти контролю.
- ☐ Визначити форми і методи контролю.
- ☐ Встановити форми узагальнення наслідків контролю.
- ☐ Узгодити системи контролю і стимулювання.
- ☐ Підготувати наказ про організацію внутрішньошкільного контролю.

12. Із поданого переліку оберіть форми внутрішньошкільного контролю:

- ☐ Фронтальний.
- ☐ Класно-узагальнюючий.
- ☐ Персональний.
- ☐ Взаємоконтроль.
- ☐ Підвищення кваліфікації педагогів.
- ☐ Самоконтроль.

13. Встановіть відповідність між формою контролю та відповідальними за його виконання:

Колективна форма	Адміністрація, керівники МО
Адміністративний контроль	Учасники навчально-виховного процесу

Взаємоконтроль	Адміністрація, керівники МО, вчителі, учні
Самоконтроль	Досвідчені педагоги

14. Встановіть відповідність між формою контролю та його об'єктами :

Класно-узагальнюючий	Методичний рівень педагога
Фронтальний	Стан шкільної документації
Персональний	Стан викладання навчального предмету
Оглядовий	Рівень навчальних досягнень учнів класу

15. Встановіть відповідність між формою контролю та методами його здійснення:

Спостереження	Робота з класними журналами
Перевірка документації	Відвідування уроків
Оперативний аналіз	Оцінка діяльності НЗ його випускниками
Ретроспективний аналіз	Аналіз щойно проведеного уроку

16. Встановіть відповідність між формою контролю та його метою:

Фронтальний контроль	Вивчити стан викладання математики
Персональний контроль	Перевірити рівень навчальних досягнень учнів з хімії
Тематичний контроль	Перевірка якості позакласної роботи з предмета
Предметно-узагальнюючий	Підбиття підсумків атестації

17. Встановіть правильну логічну послідовність форм контролю:

- ☐ Поточний контроль.
- ☐ Попереджувальний контроль.
- ☐ Підсумковий контроль.

18. Встановіть відповідність формою контролю та періодичністю його проведення:

Епізодичний контроль	Щоденно
Періодичний контроль	У визначений місяць навчального року
Періодичний контроль	У визначений тиждень семестру
Епізодичний контроль	Щомісячно

19. Із поданого переліку оберіть методи контролю:

- ☐ Спостереження.
- ☐ Перевірка документації.
- ☐ Бесіда.
- ☐ Складання довідки.
- ☐ Тестування.

20. Чи є вірним твердження, що ефективне функціонування організаційної структури можливе лише за умов належного контролю за роботою її підрозділів менеджерами вищої ланки?

- ☐ Так.
☐ Ні.

21. Чи є вірним твердження, що контроль дає змогу суб'єкту управління приймати рішення, спрямовані на досягнення успіху?

- ☐ Так.
☐ Ні.

22. Чи є вірним твердження, що контроль виконує функцію зворотного зв'язку між керуючою системою і керованою?

- ☐ Так.
☐ Ні.

23. Із поданого переліку оберіть завдання контролю:

- ☐ Виявлення та аналіз факторів, які перешкоджають досягненню НЗ запланованих результатів.
☐ Врахування конкретних внесків кожного співробітника у забезпечення кінцевого результату.
☐ Подолання проблем, пов'язаних із зростанням організації.
☐ Оновлення функцій управління НЗ.

24. Із поданого переліку оберіть принципи організації контролю:

- ☐ Принцип спрямованості на головне.
☐ Принцип економічності.
☐ Принцип науковості.
☐ Принцип раптовості.
☐ Принцип виховної дії.
☐ Принцип національної свідомості.

25. Із поданого переліку оберіть функції внутрішньошкільного контролю:

- ☐ Інформаційна.
☐ Діагностична.
☐ Прогностична.
☐ Педагогічна.
☐ Адаптаційна.

26. Встановіть відповідність між функціями внутрішньошкільного контролю та їх призначенням:

Інформаційна		Фіксує реальний стан освіти в НЗ
Діагностична		Створює масив інформації про діяльність НЗ
Прогностична		Мінімізує негативні наслідки ситуації
Педагогічна		Виявляє стратегію і тактику розвитку НЗ
Адаптаційна		Вибудовує цілісність навчально-виховного процесу

27. Чи є вірним твердження, що контроль сприяє мотиваційній діяльності педагога?

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

28. Чи є вірним твердження, що демократизація контроль є важливою умовою ефективного управління ?

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

29. Чи є вірним твердження, що контрольно-аналітико-діагностична діяльність – це управлінська послуга?

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

30. Встановіть правильну послідовність алгоритму технологізації контролю:

- ☐ Спостереження та збір інформації про діяльність педагогів, учнів.
- ☐ Складання діагностичної карти НЗ.
- ☐ Аналіз результатів діяльності НЗ та виявлення причин утруднень.
- ☐ Складання порівняльної характеристики професійних потреб педагогів.
- ☐ Виявлення невідповідностей встановлених норм, прогнозованих результатів у діяльності НЗ.
- ☐ Вироблення рекомендацій за підсумками контролю.

31. Із поданого переліку оберіть складові контрольно-аналітико-діагностичної діяльності:

- ☐ Контроль.
- ☐ Самоконтроль.
- ☐ Аналіз.
- ☐ Самоаналіз.
- ☐ Проектування організаційних заходів.
- ☐ Прогнозування результатів діяльності НЗ.
- ☐ Діагностика.
- ☐ Самодіагностика.
- ☐ Оцінка.
- ☐ Самооцінка.

32. Чи є вірним твердження, що контроль підтримується на належному рівні регулятивно-корекційною функцією?

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

33. Із поданого переліку оберіть типи аналізу уроків:

- ☐ Повний.
- ☐ Аспектний.
- ☐ Комплексний.
- ☐ Короткий.
- ☐ Методичний.

34. Встановіть відповідність між типом аналізу уроку та його застосуванням:

Повний		Аналіз окремих дидактичних категорій
Короткий		Аналіз усіх аспектів уроку
Аспектний		Аналіз єдності та взаємозв'язку складових уроку
Комплексний		Аналіз окремої складової уроку

35. Із поданого переліку оберіть види аналізу уроків:

- ☐ Повний.
- ☐ Аспектний.
- ☐ Дидактичний.
- ☐ Психологічний.
- ☐ Виховний.
- ☐ Організаційний.
- ☐ Методичний.

36. Встановіть відповідність між видом аналізу уроку та його призначенням:

Дидактичний		Аналіз психологічного клімату на уроці
Психологічний		Аналіз основних дидактичних категорій уроку
Виховний		Аналіз взаємодії основних структурних компонентів уроку
Методичний		Аналіз виховного впливу уроку на учнів
Організаційний		Аналіз використаних прийомів організації уроку

38. Із поданого переліку оберіть вимоги щодо пропозицій аналізу уроку:

- ☐ Бути конкретними.
- ☐ Спрямовуватися на ліквідацію причин, які породжують недоліки.
- ☐ Розвивати досвід учителя.
- ☐ Характеризувати використані на уроці методи.

39. Із поданого переліку оберіть вимоги щодо висновків аналізу уроку:

- ☐ Відповідати меті відвідування.
- ☐ Розкривати шляхи досягнення позитивних результатів і причин недоліків.
- ☐ Характеризувати тенденцію змін, які відбуваються у праці педагога.
- ☐ Відповідати фактичному стану справ.

40. Чи є вірним твердження, що для повного аналізу уроку необхідний самоаналіз його педагогом?

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

Модуль II.

1. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «якість освіти»:*

- ☐ певна збалансована відповідність певного освітнього рівня (загальної середньої, професійно - технічної, вищої тощо) чисельним потребам, цілям, умовам, затвердженим освітнім нормам і стандартам, яка встановлюється для виявлення причин порушення цієї відповідності та управління процесом поліпшення встановленої якості
- ☐ це процес переведення якості освіти як об'єкту управлінського впливу в стан, що характеризується заздалегідь визначеними й обґрунтованими показниками якості освіти
- ☐ це соціальна категорія, за допомогою якої визначається стан та результативність освітнього процесу. Вона характеризується різними аспектами діяльності загальноосвітнього навчального закладу

2. *Чи є вірним твердження, що: «Проблема якості освіти є центральною для освітньої політики України»?*

- ☐ Так
- ☐ Ні

3. *Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:*

<i>Якість освітніх послуг</i>		рівень знань і вмінь, розумового, морального і фізичного розвитку тих, хто навчається, на певному етапі відповідно до поставлених цілей; рівень забезпечення навчальної діяльності і надання освітніх послуг учасникам освітнього процесу навчально-виховним закладом.
<i>Якість освіти</i>		це соціальна категорія, за допомогою якої визначається стан та результативність освітнього процесу. Вона характеризується різними аспектами діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

4. *Із поданого переліку оберіть принципи системи управління якістю знань:*

- ☐ Відповідальна роль керівництва в системі управління якістю освіти
- ☐ Залучення педагогічних працівників у функціонування системи управління якістю освіти
- ☐ Повинно забезпечити максимально ефективне використання капіталовкладень і ресурсів
- ☐ Процесний підхід
- ☐ Має забезпечити якість усіх параметрів освітнього процесу
- ☐ Системний підхід до управління
- ☐ Постійне удосконалення
- ☐ Ухвала рішень, заснованих на фактах

5. *Із поданого переліку оберіть основні напрямки діяльності держави в управлінні якістю освіти:*

- ☐ Залучення педагогічних працівників у функціонування системи управління якістю освіти
- ☐ Повинна забезпечити максимально ефективне використання капіталовкладень і ресурсів
- ☐ Має забезпечити якість усіх параметрів освітнього процесу
- ☐ Системний підхід до управління
- ☐ Постійне удосконалення

6. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

<i>Квалітологія</i>		це наукова дисципліна, яка вивчає методологію та проблематику комплексних кількісних оцінок якості будь-яких об'єктів – предметів, явищ або процесів. Основне її завдання – комплексна оцінка якості через сукупність показників із застосуванням відповідної математичної моделі.
<i>Кваліметрія</i>		триєдина наука, що об'єднує теорію якості, теорію оцінювання якості (кваліметрію) і теорію управління якістю.
<i>Тестологія</i>		напрямок наукових досліджень у галузі теорії й практики вимірювання та оцінювання якісних характеристик, притаманних людині, в якому методом вимірювання є тестування

7. *Чи є вірним твердження, що: «Міжнародні дослідження передбачають широкомасштабну перевірку навченості школярів (на основі репрезентативної вибірки) одночасно у багатьох країнах за допомогою академічних тестів, що складені на основі навчальних програм та мають на меті вимірювання учнівських досягнень (у балах для порівняння з аналогічними даними в інших країнах.)»?*

- ☐ Так
- ☐ Ні

8. *Із поданого переліку оберіть основні групи показників якості загальної середньої освіти:*

- ☐ Соціально-економічний потенціал розвитку ЗСО
- ☐ Характеристика матеріально-технічного потенціалу ЗСО
- ☐ Нормативно-правове забезпечення системи управління якістю загальної середньої освіти
- ☐ Відповідальна роль керівництва в системі управління якістю освіти
- ☐ Залучення педагогічних працівників у функціонування системи управління якістю освіти

- ☐ Джерела фінансування системи ЗСО, обсяги та розподіл коштів
- ☐ Соціальна адаптація учнів та випускників загальноосвітніх навчальних закладів

☐ Особистісний потенціал учнівської молоді (учнівські досягнення в інтелектуальній сфері, рівень фізичного та морального здоров'я)

9. *Встановіть правильну послідовність структури процесу забезпечення якості діяльності ЗНЗ:*

1. Контроль якості
2. Збір інформації про стан (наявну ситуацію або виявлення причин розбіжностей між наявною ситуацією та очікуваним результатом)
3. Визначення місії, мети ЗНЗ
4. Дії
5. Очікуваний результат (покращення якості)

10. *Чи є вірним твердження, що: «Менеджмент якості ЗНЗ розглядаємо як забезпечення якості освітніх послуг відповідно до визначених стандартів (висуваються нормативними документами та зумовлюються потребами й бажанням споживачів). Метою покращення якості є задоволення потреб останніх (споживачем є той, кому надається послуга)»?*

- ☐ Так
- ☐ Ні

11. *Встановіть правильну послідовність рівнів моніторингових досліджень:*

1. - на рівні району, міста, області;
2. - внутрішньо-шкільний, локальний(на рівні ЗНЗ);
3. - індивідуальний;
4. - на рівні держави (національний рівень);
5. - міжнародний рівень

12. *Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:*

Моніторинг		це спеціальна система збору , обробки, зберігання і поширення інформації про стан освіти, прогнозування на підставі об'єктивних даних динамки і основних тенденцій її розвитку та розроблення науково - обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення ефективності функціонування освітньої галузі
Моніторинг в освіті		це інформаційна система, яка постійно поповнюється завдяки неперервності відстеження певного об'єкта управління за виділеними параметрами та критеріями їх відстеження, що включає обов'язковий поточний контроль, оцінку, корекцію стану

		об'єкта з метою прийняття оперативного управлінського рішення щодо прогнозування напрямків подальшого розвитку керованого об'єкта з урахуванням рефлексивного ставлення до цього віх учасників освітнього процесу
--	--	---

13. *Із поданого переліку оберіть основні принципи моніторингу в освіті:*

- ☐ Об'єктивності одержання та обробки даних
- ☐ Комплексності дослідження різноманітних аспектів освітнього процесу, обробки та аналізу одержаних результатів;
- ☐ Безперервності та тривалості спостережень за станом освіти.
- ☐ Соціальна адаптація учнів та випускників загальноосвітніх навчальних закладів
- ☐ Своєчасності отримання, обробки та використання об'єктивної інформації про якість освіти.
- ☐ Залучення педагогічних працівників у функціонування системи управління якістю освіти
- ☐ Гуманістичної спрямованості моніторингу якості освіти.
- ☐ Відкритості та оперативності доведення результатів досліджень до відповідних органів управління, громадськості, зацікавлених міжнародних установ.

14. *Встановіть правильну послідовність запровадження моніторингу у навчально-виховний процес:*

1. Технологічний етап
2. Підготовчий етап
3. Практичний етап
4. Аналітичний етап

15. *Із поданого переліку оберіть дії передбачені на підготовчому етапі моніторингу:*

- ☐ визначення об'єкта
- ☐ встановлення термінів проведення
- ☐ обробка отриманої інформації
- ☐ систематизація отриманої інформації
- ☐ визначення напрямів і відбір критеріїв
- ☐ вибір інструментарію
- ☐ постановку мети
- ☐ розробка рекомендацій і пропозицій
- ☐ вивчення відповідної літератури

16. *Із поданого переліку оберіть дії передбачені аналітичним етапом моніторингу:*

- ☐ визначення об'єкта
- ☐ встановлення термінів проведення
- ☐ обробка отриманої інформації
- ☐ систематизація отриманої інформації
- ☐ визначення напрямів і відбір критеріїв
- ☐ вибір інструментарію
- ☐ постановку мети
- ☐ розробка рекомендацій і пропозицій
- ☐ вивчення відповідної літератури

17. *Із поданого переліку оберіть основні методи збору інформації передбачені практичним етапом моніторингу:*

- ☐ спостереження
- ☐ аналіз документів
- ☐ бесіда, інтерв'ю
- ☐ тестування
- ☐ педагогічні ради
- ☐ відвідування уроків
- ☐ контроль навчальних досягнень
- ☐ анкетування
- ☐ наради
- ☐ олімпіади
- ☐ рейтинг
- ☐ самооцінка

18. *Встановіть відповідність між поняттям рівнів моніторингових досліджень та їх визначеннями:*

<i>Індивідуальний.</i>		Акцентоване й узагальнене оцінювання якості функціонування національної системи освіти та порівняння її показників з міжнародними індикаторами й системами, забезпечення єдиної методології державної атестації випускників навчальних закладів, аналіз і порівняння стану закладів на підставі одержаних даних. Констатуються факти діяльності регіональних систем освітнього процесу з метою визначення рівня виконання ними державного соціального замовлення на якісну освіту, яке відображено на прикладах державних освітніх стандартів.
<i>Державний.</i>		Це рівень самооцінки учнями й студентами якості своєї загальноосвітньої та професійної підготовки, суспільної, професійної і життєвої компетентності. Досвіду оволодіння алгоритмічними евристичними способами діяльності, навичками критичного мислення тощо.

19. Чи є вірним твердження, що: «Головна мета проведення зовнішнього оцінювання – об'єктивне та неупереджене оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які закінчили загальноосвітній навчальний заклад і виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів.»?

☐ Так

☐ Ні

20. Із поданого переліку оберіть основні функції моніторингу:

☐ Моделююча

☐ Корекційна

☐ Аналітична

☐ Управлінська

☐ Активізуюча

☐ Виховна

☐ Діагностична

☐ Розвиваюча

☐ Кваліметрична

☐ Формуюча

☐ Узагальнююча

☐ Прогностична.

21. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

<i>Зовнішній моніторинг</i>		проводять фахівці самої установи для поліпшення ефективності адміністрування, активізації діяльності, виявлення прогалин у знаннях учнів, проведенні дослідницької роботи щодо раціональності педагогічної методики тощо. Результати цього моніторингу мають вагу лише при внутрішньому використанні: збір даних про певні характеристики учнів і показники їх розвитку, ресурси, тощо.
<i>Внутрішній моніторинг</i>		здійснюють незалежні спеціальні установи (центри моніторингу, соціологічних досліджень) найчастіше для отримання статистично значущої достовірної інформації, яка є основою освітньої статистики держави.

22. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

<i>Оцінювання</i>		це процес присвоювання числового значення певній властивості особи відповідно до її кількісного прояву із застосуванням чітко визначених правил вимірювання.
-------------------	--	--

<i>Вимірювання</i>		це процес формування висновків на основі порівнювання кількісних показників, отриманих із різних джерел, зі стандартами.
--------------------	--	--

23. *Із поданого переліку оберіть основні ознаки якісного оцінювання:*

- ☐ Відповідність меті оцінювання
- ☐ Справедливість, чесність та довіра з боку громадської до всіх типів оцінювання (не лише іспитів)
- ☐ Чіткість та лаконічність
- ☐ Ефективність та економічність процедури оцінювання
- ☐ Прозорість процедури оцінювання
- ☐ Позитивний вплив на роботу в класі.
- ☐ Оцінювання тісно пов'язане з вимірюванням

24. *Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:*

<i>Валідність тестів</i>		відповідність тестових завдань елементу змісту, технологічна якість.
<i>Конгруентність</i>		обґрунтованість, дійсність, придатність тестів за змістом.

25. *Із поданого переліку оберіть основну мету впровадження ЗНО в Україні:*

- ☐ створення умов для реалізації конституційного права громадян України на рівний доступ до вищої освіти;
- ☐ визначення рівня навчальних досягнень вступників до вищих навчальних закладів, формування на цій основі порівняльної шкали результатів учасників зовнішнього оцінювання, що дає змогу вищим навчальним закладам провести якісний відбір абітурієнтів;
- ☐ поєднання вступної кампанії до вищих навчальних закладів та державної підсумкової атестації в загальноосвітніх навчальних закладах, усунення психоемоційних і розумових перевантажень випускників шкіл;
- ☐ виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні від 11 квітня 1997 р. (Лісабонська конвенція);
- ☐ попередження проявів хабарництва й інших протизаконних дій на етапі завершення навчання в загальноосвітній школі та вступу до вищих навчальних закладів.

26. *Встановіть відповідність між поняттям рівнів моніторингових досліджень та їх визначеннями:*

<i>Внутрішньо-шкільний, локальний</i>		На цьому рівні моніторинг проводиться навчальним закладом, оцінює учасників навчально-виховного процесу щодо якості освіти, діяльність кожного учня та діяльність школи для досягнення поставленої мети в опануванні вимог державного стандарту
---------------------------------------	--	---

		відповідного рівня освіти, коригування стратегії розвитку за соціальними, педагогічними, економічними та іншими показниками. Накопичується та аналізується прогнозована інформація в її психолого – педагогічній інтерпретації.
Міський. (муніципальний), районний. Регіональний		Оцінювання місцевими органами управління суб'єктів освітньої діяльності (рівня навчальних досягнень учнів і студентів, кваліфікації та педагогічної майстерності вчителів тощо) яке дає розгорнуте уявлення про діяльність міської (районної) системи освіти в цілому та її елементів порівняно один з одним, а також з урахуванням специфічних функцій кожного елементу освітньої системи (ліцею, школи – інтернату тощо).

27. Чи є вірним твердження, що: «Зовнішнє оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти та бажаючих вступити до вищих навчальних закладів здійснюється **більше як у 150 країнах світу** та характеризується розмаїттям підходів?»

- ☐ Так
☐ Ні

28. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Тестування -		це сукупність тестових завдань, які підібрані за певними правилами для вимірювання певної властивості.
Тест -		це метод вимірювання певних властивостей особи за допомогою тесту.

29. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Якість освіти		це специфічний вид суспільної діяльності, що спрямована на підтримку і поліпшення якості й результативності функціонування галузі в цілому, а також загальноосвітнього, культурного та професійного рівнів тих, хто навчається.
Управління якістю освіти		це показник співвідношення цілей та результату, міри досягнення мети. ЗНЗ є навчально-виховним закладом, що надає освітні послуги. Ними є навчання, виховання і розвиток особистості.

30. Чи є вірним твердження, що: «Якість – це сукупність рис та характеристик продукту чи послуг, що визначають спроможність його/їх задовольнити потреб споживача. Вона розглядається як головний критерій успішної діяльності ЗНЗ?»

- ☐ Так
☐ Ні

31. Із поданого переліку оберіть основні компоненти якості діяльності ЗНЗ:

- ☐ компетентність вчителів;
☐ сучасність навчально-матеріальної бази;
☐ ефективність реалізації інтелектуального потенціалу ЗНЗ;
☐ духовність культури, естетико – етичних цінностей, які притаманні більшості вчителів та учнів;
☐ сучасність оточуючого середовища;
☐ оптимальність соціально-психологічного клімату;
☐ оптимальність менеджменту;
☐ креативність (творчість) освітнього простору;
☐ демографічні умови мікрорайону;
☐ оптимальність норм чисельності учнів;
☐ гігієнічність, ергономічність умов життєдіяльності, занять (розклад, інформаційна структура тощо).

32. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

TIMSS 2007 (Trends in International Mathematics and Science Study) –		міжнародне дослідження з оцінювання напрямів розвитку математичної та природничої освіти серед школярів 4-х та 8-х класів, яке проводиться кожні 4 роки, розпочалося у 1991р. і охопило 50 країн.
PISA (Programme for International Student Assessment) –		міжнародна програма з оцінювання освітніх досягнень учнів у сфері функціональної грамотності (у віці 15 років), знаннями та вміннями для повноцінного функціонування у суспільстві.

33. Із поданого переліку оберіть основні шляхи реалізації Програми освіта столиці:

- ☐ Створити Центр моніторингу столичної освіти, організувати його функціонування за напрямками
☐ Впровадити автоматизовану систему «Школа» в усі напрями роботи
☐ Забезпечити інформаційну підтримку діяльності Центру
☐ Забезпечити якість ресурсів
☐ оцінювання якості освітнього середовища

34. Із поданого переліку оберіть основні завдання Центру моніторингу:

- ☐ зовнішнє оцінювання навчальних досягнень учнів;
☐ оцінювання якості освітнього середовища;
☐ здійснити добір науково-педагогічних кадрів високої кваліфікації;

- ☐ підготовка педагогів до запровадження у практику шкільної освіти педагогічного моніторингу;
- ☐ укомплектувати підрозділи Центру сучасними інформаційними технологіями; забезпечити доступ до мережі Інтернет.
- ☐ координація і планування розвитку освіти столиці;

35. *Із поданого переліку оберіть основні шляхи реалізації забезпечення якості ресурсів центру моніторингу:*

- ☐ розробити і реалізувати спеціалізоване програмне забезпечення з термінальним інтерфейсом;
- ☐ здійснити добір науково-педагогічних кадрів високої кваліфікації;
- ☐ створити ефективну систему мотиваційних заходів щодо матеріальної та моральної підтримки фахівців Центру;
- ☐ забезпечити повноцінну реалізацію соціальних прав і гарантій науково-педагогічних працівників.
- ☐ моніторинг результативності регіональних проектів і програм;

36. *Із поданого переліку оберіть основні шляхи реалізації забезпечення інформаційною підтримку діяльності Центру:*

- ☐ впровадити автоматизовану систему «Школа» в усі напрями роботи;
- ☐ розробити і реалізувати спеціалізоване програмне забезпечення з термінальним інтерфейсом;
- ☐ створити ефективну систему мотиваційних заходів щодо матеріальної та моральної підтримки фахівців Центру;
- ☐ укомплектувати підрозділи Центру сучасними інформаційними технологіями; забезпечити доступ до мережі Інтернет.

37. *Чи є вірним твердження, що: «Метою діяльності центру моніторингових досліджень полягає у зборі інформації та аналізу стану функціонування системи загальної середньої освіти м. Києва для прийняття ефективних управлінських рішень з метою підвищення її якості.»*

- ☐ Так
- ☐ Ні

38. *Із поданого переліку оберіть підвиди педагогічного моніторингу:*

- ☐ Дидактичний моніторинг передбачає стеження за різними аспектами навчально-освітнього процесу.
- ☐ Виховний моніторинг означає стеження за різними сторонами освітньо - виховного процесу.
- ☐ Управлінський моніторинг передбачає збір та узагальнення інформації за певними показниками для вивчення конкретної освітньої проблеми та вироблення відповідних рекомендацій щодо формування політики й прийняття органами державного управління освітою необхідних рішень.
- ☐ Освітній моніторинг – це система збору, опрацювання, зберігання та поширення інформації про освітню систему або її окремі.

39. *Із поданого переліку оберіть параметри моніторингу управлінської діяльності:*

- ☐ Виконання законів «України про освіту»; «Про загальну середню освіту»; інструкції з обліку дітей і підлітків шкільного віку тощо, реалізація навчального процесу та виконання навчальних програм;
- ☐ Укомплектування закладу педагогічними кадрами, розстановка їх згідно з фаховою компетентністю;
- ☐ Аналіз сформованості в учнів самостійно здобувати і використовувати навчальну інформацію;
- ☐ Стан матеріально – технічної бази, методичне забезпечення, засоби навчання та їхня якість;
- ☐ Стан забезпечення сприятливого соціально – психологічного клімату в колективі;
- ☐ Стимулювання творчого потенціалу вчителя.

40. Із поданого переліку оберіть параметри моніторингу професійної майстерності:

- ☐ Результативність організації підвищення педагогічної майстерності вчителя; атестація, курсова перепідготовка; самоосвітня діяльність; участь у конкурсах, співпраця ВНЗ та науковими центрами тощо;
- ☐ Складання річного й перспективного планів роботи з урахуванням пробільності навчання та задоволення освітніх потреб учнів та їхніх батьків;
- ☐ Конкурсний відбір учнів до навчання в НЗ, комплектування 8-х і 10-х класів;
- ☐ Ефективність прийнятих управлінських рішень;
- ☐ Продуктивність та організація дослідницької діяльності: робота над науково-методичною проблемою, розробка авторських програм, створення навчально – методичного комплексу, участь у роботі творчих груп різних рівнів; вивчення стану впровадження в практику роботи педагогами інноваційних технологій.

41. Із поданого переліку оберіть параметри моніторингу успішності навчання:

- ☐ Вивчення рівня навчальних досягнень учнів з базових дисциплін;
- ☐ Аналіз якості освіти з профільних дисциплін;
- ☐ Укомплектування закладу педагогічними кадрами, розстановка їх згідно з фаховою компетентністю;
- ☐ Вивчення рівня міжособистісної комунікації;
- ☐ Вивчення мотивації навчання;
- ☐ Діагностика інтелектуальних здібностей учнів;
- ☐ Результативність участі школярів у роботі факультативів, спецкурсів, гуртків тощо.

42. Із поданого переліку оберіть параметри моніторингу виховної роботи, психологічного стану та збереження здоров'я:

- ☐ Збереження та зміцнення здоров'я фізичного, психічного, розумового, духовного;
- ☐ Надання соціальної підтримки дітям, позбавлених батьківського піклування, дітям пільгових категорій сімей;

- ☐ Визначення рейтингу участі в олімпіадах, конкурсах різних рівнів тощо;
- ☐ Стан медичного обслуговування та харчування учнів;
- ☐ Організація відпочинку та оздоровлення;
- ☐ Аналіз якості кадрового забезпечення: освіта, категорія, педагогічні звання тощо;
- ☐ Дотримання виконання техніки безпеки навчально-виховного процесу;

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

Модуль І.

Основні джерела:

22. Берега В.В. Социально-адекватный менеджмент / В поисках новой парадигмы. Монография.— . Издат. центр «Академия», 2001. – 272с.
23. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
24. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера. /За ред. Романа Дяківа. К.: Міжнародна економічна фундація. 2002. с. 303.
25. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.
26. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. –К.:ДАККО, 1999. -303 с.
27. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
28. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е. А. Ананькина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина й др.; Под ред. Н. Г. Данилочкиной. М.: Аудит, 1999. 70 с..
29. На допомогу менеджеру освіти. Частина VIII. Сучасний керівник навчального закладу – менеджер освіти. – Тернопіль: Астон, 2003. – 344 с.
30. Наказ Міністерства освіти і науки України. Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів. № 240 від 23 червня 2000 р.
31. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4ч. – Х.: Видав. гр. «Основа», 2004. – Ч. 1. – 144 с.
32. Островерхова Н. М., Даниленко Л. І. Ефективність управління загальноосвітньою школою: соціально-педагогічний аспект. — К.: Школяр, 1995. — с. 61-71.
33. Рабченко Т. Технологізація управлінської діяльності в сучасному навчальному закладі./ Управління освітою. № 3, 2007. с. 20-24.
34. Самофалов С. П. Контролінг у системі корпоративного управління. Науковий вісник. ДАСОА, 2003, № 1.
35. Сухарева Л. А., Петренко С. Н. Контроллинг – Основа управления бизнесом. – К.: Ольга, Ника-Центр, 2002. с. 11-12.
36. Хриков Є. Внутрішньшкільний контроль // Рідна школа. — 1996. — № 5-6.
37. Наказ Міністерства освіти і науки України. Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти. № 1/9 – 318 від 03.07.2002.р.
38. Селевко Г.К. Технологии внутришкольного управления. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 208 с. (Серия «Энциклопедия образовательных технологий»)

Додаткові джерела:

39. Андрушкін Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. — Львів: Світ, 1995. — 296 с.
40. Закон України про освіту // Законодавчі акти України з питань освіти. — К. : Парламент. вид-во, 2004. — С. 21–52.
41. Закон України «Про загальну середню освіту». — К. : Парламент. вид-во, 2004. — С. 78–105.
42. Круцило О. Атестація педагогічних працівників : Метод. Посіб. / О. Круцило, В. Захарчук. — К. : Шк.. світ, 2006. — 176 с.
43. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. — Освіта України, 2006. — 144 с.
44. Оношків З. М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. — 3-є видання, доповнене і перероблене. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, — 176 с.
45. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. — Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. — 286 с.

Модуль II.**Основні джерела:**

46. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. — К.: Ленвіт, 2007. — 263 с.
47. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. — К.: Юніком Інтер, 2008. — 1040 с.
48. Лукіна Т.О., Патрикеева О.О. Моніторинг якості освіти: теорія та практика. — К.: Вид-во «Плеяди», 2005. — 112 с. — (Відкритий урок. Методична робота. Вип.1-2).
49. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти / Педагогіка і психологія: Науково-теоретичний та інформаційний журнал. — 2005. — № 1. — С .5-12.
50. Моніторинг стандартів освіти / За ред. Альберта Тайджмана і Т. Невіла Послтвейта. — Львів: Літопис, 2003. — 328 с.
51. Моніторинг у ЗНЗ / Упоряд. М. Голубенко. — К.: Шк. світ, 2007. — 128 с.
52. Основи педагогічного оцінювання. / За заг. ред. І. Булах — К.: Майстер-клас, 2005. — 96 с.
53. Офіційний звіт про проведення зовнішнього незалежного оцінювання знань випускників загальноосвітніх навчальних закладів України в 2008 р // Вісник ТІМО (Спецвипуск № 7-8, 2008) Тестування і моніторинг в освіті, 78 с.

Додаткові джерела:

54. Єльнікова Г., Марчок О. Моніторинг розвитку громадсько-активної школи.//Післядипломна освіта в Україні. — 2006. — № 2. — С. 63–64.
55. Матеріали до доповіді Міністра освіти і науки України С.М. Ніколаєнка на підсумкової колегії Міністерства освіти і науки з питання

«Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства» м. Харків 1-2 березня 2007 рік.

56. Ніколаєнко С.М. Освіта в інноваційному поступі суспільства. – К.: Знання, 2006. – 207 с.

57. Покроєва Л. Моніторинг якості постдипломної освіти // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 25-27.

58. Федоров В.Д. Менеджмент закладу освіти, менеджер закладу освіти: психологічні засади. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2004. – 286 с.

59. Чміль А. Принципи формування системи управління якістю вищої освіти в умовах реформування // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – № 2. – С. 75-76.

Інтернет-ресурси:

15. Головне управління освіти і науки Київської міської держадміністрації. – <http://www.guon.kiev.ua>.

16. МОН України. - <http://www.mon.gov.ua>.

17. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. – <http://www.znz.edu-ua.net>.

18. Освіта. - <http://www.osvita.org.ua> -

19. Офіційний сайт TIMSS - <http://timss.bc.edu/>

20. Офіційний сайт Центру моніторингу столичної освіти - <http://www.monitoring.in.ua>

21. Український центр оцінювання якості освіти - <http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/>